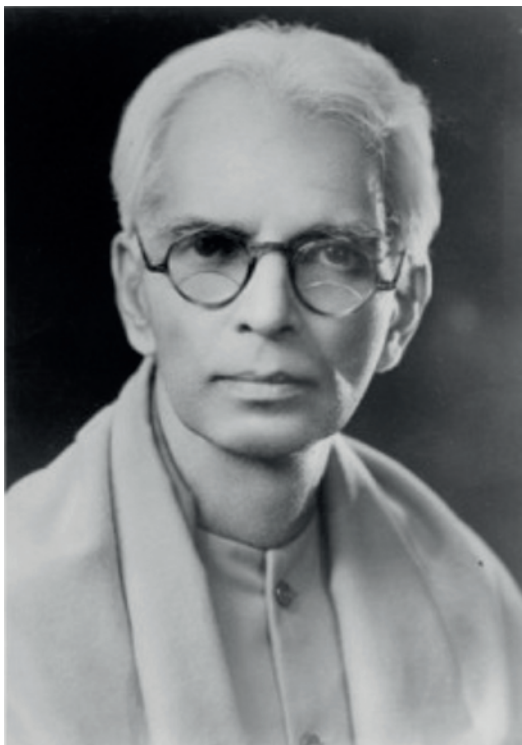

NILAKANTA SRI RAM - IZBOR ČLANKOV

NILAKANTA SRI RAM

IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

NILAKANTA SRI RAM
IZBOR ČLANKOV

Izbor člankov, izvorno objavljenih na spletni strani www.teozofija.info

Prva elektronska izdaja

Izbor člankov, prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Nilakanta Sri Ram

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 125671939

ISBN: 978-961-6561-72-3 (PDF)

NILAKANTA

SRI RAM

IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Ugleden teozof - Biografija Nilakanta Sri Ram</i>	5
<i>Bibliografija</i>	9
<i>Kaj je pot?</i>	10
<i>Svoboda, ki jo potrebujemo</i>	15
<i>O slabem počutju</i>	20
<i>Razgovor o spremembi v morali</i>	23
<i>Duhovna zavest</i>	28
<i>Preroditev človeštva</i>	34

Ugleden teozof - Biografija Nilakanta Sri Ram

The Theosophist, december 1989

5. decembra 1989 je poteklo sto let od rojstva Nantiloke Sri Rama, petega predsednika Teozofskega društva. Preden je pred tridesetimi leti, 17. februarja 1953, prevzel mesto predsednika, je za društvo delal na mnogih položajih. Kot diplomirani mladenič je učil v teozofskih šolah, najprej v Madanapalleju in kasneje v Bangaloreju ter Madrasu. Te šole so bile ustanovljene kot del po vsej deželi razširjenega izobraževalnega gibanja, ki ga je organizirala Annie Besant. Odigrale so pomembno vlogo v prebujanju današnjih mladih Indijcev za njihovo dediščino in za odgovornosti, ki jih bodo prevzeli kot bodoči državljani svobodne Indije.

Izobraževanje je bilo le en vidik velikega razpona dela, ki so ga opravljali teozofi v Indiji pod vodstvom dr. Besantove. Mnogi bistri mladi moške in žene so zavrgli svoje poklicne priložnosti, da bi delovali pod njenim vodstvom in uresničili kulturni in duhovni preporod domovine in preko nje sveta. Sprožila je dinamičen program reform družbenega sistema in spod-

budila gibanje Home Rule. Med gorečimi pomagači, ki so delovali po njenem navdihu, ne oziraje se na posvetni uspeh in varnost, je bil tudi Sri Ram. Po začetnem učiteljskem delu, se je posvetil prostovoljnemu programu predavanja za teozofijo in Home Rule. Pod varstvom dr. Besantove je bil dejaven tudi v delavskem sindikalnem gibanju ter zahteval ustrezno obravnavo delovnih ljudi v času, ko so bili revni delavci brez kakršnekoli zaščite pred izkoriščanjem. Ko je bil pomočnik urednika dnevnika *New India*, ki ga je izdajala Annie Besant, so se razvili njegovi pisateljski talenti in pronicljivost. Ime 'Sri Ram' je bilo simboličen prelom s kastnim sistemom njegovega časa. Zavrgel je pripono 'Sastri' ali 'Sarma,' ki je nakazovala rojstvo v brahmanski kasti in bi bila v tistem času običajen dodatek k imenu. Čeprav si je nakopal srd ortodoksne družbe, pa je ostal neomajen pri opuščanju nesmiselnih navad in vraževernih običajev, ki niso bili v soglasju s teozofskimi načeli.

Sri Ramova teozofska pot je vključevala različne vloge, saj je deloval kot zakladnik, tajnik in podpredsednik društva. Mnogi predsedniki so računali na njegovo pomoč pri izpolnjevanju svojih dolžnosti in mu zaupali reševanje problemov in vprašanj, ki so se pojavljala. In ko je bil sam izvoljen za predsednika je bil dodobra seznanjen z vsemi vidiki dela v društvu.

Vse do svoje smrti, 8. aprila 1973, je Sri Ram neumorno potoval, predaval in pisal ter s spokojno držo izpolnjeval težke dolžnosti, ki so padle na pleča predsednika. Teozofski način življenja je bil zanj nekaj naravnega. Njegov mlajši brat, N. S. Sastry, je to povzel v besedah (glej *Theosophist*, junij 1973) 'rojen za odpoved.' Ni se mu bilo potrebno posebej prizadevati, da bi izvajal nevezanost, skromnost, plemenitost, sočutje ali spokojnost; to je bila njegova druga narava, brez dvoma zato, ker je stopal po poti Modrosti že v prejšnjih inkarnacijah. Krožila je opazka, da Sri Ram 'radostno prenaša neumnosti,' nobenih težav ni imel, da bi v drugih zaznal dobroto, in zato z nikomer ni izkušal 'trpljenja.' To je bil del njegove vrojene modrosti.

Le redki so vedeli, da se je velikodušno odpovedal svojemu nazivu. Tako kot Annie Besant je poznal težke trenutke in njegovo srce se je hitro odprlo za tiste, ki so potrebovali pomoč. Njegovo življenje je bilo tako preprosto, človek bi lahko rekel zmerno, da je bilo po njegovi smrti težko izpolniti prošnje po spominkih nanj, saj je posedoval tako zelo malo. Spomnim se, da sem mu podarila drugo pisalno pero, z mislijo na pisateljsko delo, ki ga je moral opraviti, vendar pa je bilo to po nekaj tednih že v rokah drugega.

Vpliv njegovega mišljenja na T. D. je bil velik, vendar pa se ljudje niso zavedali, da je do spremembe prišlo zato, ker je bil sposoben narediti veliko, ne da bi se to zdelo. Poudarjal je potrebo, da človek obravnava vsa vprašanja sam in se pri tem izogiba dogmatskim odločitvam in vezanosti na nebitvene stvari. Izjave okultne narave, ki so bile v prejšnjih časih stvar verovanja, so pod njegovim vplivom postale stvari, ki jih je potrebno obravnavati z zdravim razumom. Ni spodbujal verovanja ali zavračanja, kajti, ko dejstev ni mogoče preveriti, se je potrebno pri presoji nasloniti na modrost.

Čeprav ni bila njegova navada, da bi kritiziral in obsojal ljudi zaradi napak ali pomanjkljivosti, pa ni bil ne čustven ne brez vpogleda. Izgovore in značilnosti ljudi je opazoval z razlikovalno pozornostjo, prepleteno s prijazno hudomušnostjo in globokim razumevanjem.

V vseh razmerah, nepomembnih in pomembnih, je deloval premišljeno. Ko je lektoriral besedila, je skrbno nadomeščal besede, tako da so lepo zapolnile izbrisan prostor in s tem lajšal delo Vasanta Press. Njegovi popravki so bili vedno jasni in berljivi, saj ni želel dodatno obremenjevati stavcev, ki niso znali angleščine. Na zadnji dan svojega zemeljskega življenja, ko so mu povedali, da je imel srčni napad, je bila njegova prva skrb ta, da ne bi povzročil nevšečnosti drugim.

Med njegovim dvajsetletnim predsedovanjem je prišlo v Adyarju do številnih sprememb. V tem času je bila zgrajena sedanja stavba Adyar Library and Research Centre, tako da se je knjižnica lahko umaknila iz zgradbe glavnega stana, kjer jo je zasnoval polkovnik Olcott. Med njegovim manda-

tom je nov dom v Besant Gardens dobila tudi Vasanta Press. School of the Wisdom je z njegovimi rednimi predavanji pridobila nov sijaj. Številna od teh so sedaj objavljena v knjigi "The Way of Wisdom."

Njegov način dela ni bil nikoli poveljevanje. Sodelovanje in lojalnost svojih kolegov si je pridobil s tem, da je v njih vzbudil občutek povezanosti. Med njimi je bil kot starejši brat; dejansko so ga nekateri klicali 'Anna,' kar v tem delu južne Indije pomeni 'starejši brat.' Vsak je lahko s svojimi problemi ali prošnjami svobodno stopil do njega; bil je med najbolj dostopnimi osebami. Čeprav je moral nositi težko breme, ni nikoli dajal vtisa, da je preveč zaposlen ali da je potr.

Življenje takšnega človeka miru in preprostosti si bodo v društvu dolgo zapomnili celo tisti, ki niso imeli priložnosti, da bi prišli z njim v osebni stik, kajti imelo bo daljnosežne učinke na tok teozofske zgodovine.

Radha Burnier, *The Theosophist*, december 1989

Nastopni govor, 24. februar 1953 – odlomek

Društvo je organizacija, ki je, tako kot je po svojem ustroju plemenita, tudi širno prepojena z dihom Bratstva, ki ne izključuje nikogar, ampak vključuje vse ženske in moške, ne, vsa življenja, in s ciljem, ki dosega vrh človeških zaznav in stremljenj ... Poleg tega Bratstva, pa je vse, kar od teozofa zahtevajo trije cilji, katerim se je zavezal, le zaželenost, da bi se posvetil primerjalnemu študiju znanosti, religije in filozofije - vse znanosti, vse religije in vse filozofije - ter raziskovanju tistih moči, ki so v človeku latentne, in zakonov Narave, ki so za enkrat še neznani in nepojasnjeni.

Da bi bilo naše društvo resnično teozofsko društvo in da bi lahko napredovalo ter izpolnilo svoje poslanstvo, morajo njegovi člani utelešati način življenja, v katerem obstaja zmeraj globlje uresničevanje bratstva in odprtemu nebu nad zemljo podobno, stalno širše obzorje mišljenja, ki prinaša človeškemu duhu vedno nova sporočila.

Bibliografija

A Revolution in OneSelf	Revolucija v samem sebi
Consciousnes: Its Nature and Action	Zavest: njena narava in delovanje
Freedom in Oneself	Svoboda v samem sebi
Human Regeneration	Človeško prerojenje
Modifications of the mind	Preoblikovanja uma
The Open Field of the Third Object	Odprto polje tretjega cilja
The Outlook of a Theosophist	Teozofov pogled
The Search for Happiness	Iskanje sreče
Theosophical education	Teozofska vzgoja
Theosophy - The Divine Wisdom	Teozofija - Božanska Modrost
Truth or the Semblance of Truth	Resnica ali odsev resnice
Kill out Ambition	Zatri častihlepnost
The Image of Infallibility	Podoba nezmotljivosti
Why Theosophy is left Undefined	Zakaj ostaja teozofija nedefinirana
Thoughts for Aspirants - Series 1, Series 2	Misli za aspirante
Life's Deeper Aspects	Globlji vidiki življenja
Man, His Origins and Evolution	Človek, njegovo poreklo in razvoj
The Nature of Our Seeking	Narava našega iskanja
One with Every Heart That Beats	Eno z vsakim srcem, ki bije
Seeking Wisdom	Iskanje Modrosti
Truth from Within	Notranja Resnica
The Way of Wisdom	Pot Modrosti

Naša dolžnost je, da delujemo za nov red, v katerem bodo vse stvari drugačne kot so sedaj, v katerem bodo imele drugačen namen in drugačno lepoto, kajti vsak človek bo v določeni meri uresničil svojo sorodnost in dolžnost do drugih ljudi, ne, do celotnega življenja, vključno z našimi mlajšimi brati, živalmi.

Kaj je pot?

The Theosophist, december 1989

Ljudje zelo pogosto mislijo o Poti v obliki besed, stopenj, položajev, ki naj bi jih dosegli, stopenj razvoja. Tako razmišljanje človeka zapelje povsem stran od realnosti pomena besede "Pot."

Pot je življenje. To ni neka speljana pot, ni avtocesta. To je način življenja. Če živite na določen način, potem hodite po Poti. In ni druge poti. Kakšen način življenja? Na kratko: hoja po poti Duha.

Indijski izraz Brahmacharya pomeni "živeti življenje čistosti." Mlad človek, pri katerem naj bi se ponovno prebudila duhovna klica, se odloči, da bo živel življenje, ki je v vseh pogledih čisto, v misli, v dejanju itd. Vendar pa je dobeseden in resničen pomen besede - globlji. Brahman je Večen in *charya* pomeni hoja po poti v Večno. Večno je Eno, in Pot zato ni napredovanje vzdolž različnih poti, ki vodijo stran od jedra stvari, ampak hoja v svetlobi, ki žarči iz notranjosti. To je resničen pomen te besede. Vključuje celovitost človekove volje. Celotno človekovo bitje, vse njegove aspekte, poveže na enem mestu, tako da vsi vibrirajo v skladu s svojim lastnim ritmom in dosežejo popolnost delovanja celovitega človeka.

Zato po poti ne moremo hoditi le z delom sebe. Na splošno je tako, da, ko premišljujemo o določenih stvareh, delujemo le z delom sebe. Recimo, da mislite: Jutri bom zelo prijazen. Morda boste, ali pa bodo okoliščine poskrbele, da se bo izrazila najslabša stran vaše narave. Taka površna vrsta odločitve ni kdove kako uporabna. Morate čutiti, da je prijazno to, da s celovitostjo svojega bitja naredite nekaj, za kar čutite, da o tem ne morete govoriti, ali pa, da rečete drugi osebi: “Zaobljubil sem se.”

Luč na Pot pravi, da poti ne smemo iskati na katerikoli način. “Kdor hoče stopiti na pot, mora modro rabiti vso človeško naravo.” Beseda “Pot” pri naša določene implikacije. Nakazuje cilj, ki ga na naši stopnji ne moremo razumeti. Cilj lahko razumemo le na splošno, kot točko, ki jo je potrebno doseči. V budističnih deželah govorijo, da je ta cilj nirvana, toda beseda “nirvana” dobesedno ne opisuje ničesar. Buda je vedel, kaj je nirvana, vendar o njej ni želel govoriti ali jo opisati z določenimi izrazi. Vendar o njej lahko v določenem smislu razmišljamo kot o smeri, ki naj bi ji sledili. Le toliko je mogoče.

Beseda “Pot” zaobjema tudi to, da z vami potujejo tudi drugi. Je nekaj, kar obstaja samo po sebi, v sebi, in kar je dostopno tudi številnim drugim. Buda je sam sebe poimenoval z izrazom, ki pomeni “Tisti, ki je sledil poti svojih predhodnikov.” To pa pomeni: Obstaja le ena pot, po kateri bodo morali iti vsi.

Nekateri bodo rekli: Ali lahko obstaja le ena pot? Ljudje so si tako različni; glede na številne temperamente bi morale obstajati mnoge poti. Toda obstaja, recimo temu tako, neka predpisana smer, smer, ki nas, če ji sledimo, vodi do oceana, v katerega se končno izlije reka našega življenja. Lahko bi ga imenovali *moksha* ali osvoboditev, če želite, in če razumemo, kaj je to, česar se moramo osvoboditi.

Vedno moramo imeti v mislih to, da cilj obstaja v sami naravi stvari. Ko to spoznate, hoja po Poti ni več nekaj umetnega, ampak le biti to, kar ste vi sami. Sedaj delujemo na načine, ki smo se jih naučili v svetu, od različnih

ljudi v svetu. Toda pride trenutek, ko zavržemo vsa ta učenja sveta in smo pripravljeni, da nas uči naš najbolj notranji jaz ali princip v nas samih.

Pot je resnično smer človekovega naravnega izpopolnjevanja. Kaj je naravno, je odvisno od tega, kaj človek v določenem trenutku je, kako je sestavljen. To je razlog za preučevanje človekovih principov. Da pridobimo določeno razumevanje o tem, kaj človek dejansko je, in da bi lahko videli realnost izza pojavnosti, ne pa, da se ustavimo na tej pojavnosti, na tem, kako se človek obnaša in deluje.

Poznati moramo tudi proces, ki se odvija v Naravi. V Naravi nič ne miruje; vse je vključeno v spremembo. Ta sprememba je zelo določne narave. In, ko razumemo proces, ki se odvija v nas, nam je to v veliko pomoč, kajti ko poznamo naravo smeri, poznamo pot, po kateri moramo iti. Reinkarnacija je del tega procesa. Je opuščanje in osvobajanje iz pogojev, v katere vstopa določeno življenje ali ego. Takrat šele vidimo reakcijo med človekom in človekovim okoljem. Le-ta je tudi del mnogostranskega procesa. Odvija se na fizičnem, mentalnem - na vsakem nivoju.

Če jih lahko vidite zelo jasno, boste vedeli, kako je človekova resnična narava preobremenjena z raznovrstnimi vtisi, kako se v človeku razvijajo raznovrstne težnje, kot plevel v vrtu.

Kaj je človek v svoji najbolj notranji naravi, kaj je Božanski Delec, je izjemno pomembno, je v izjemno korist. Celó sedaj lahko vemo dovolj o človeku, da bi razumeli, da je duhovno bitje, kar je glavno načelo naših učenj. Je nekaj več kot človek. Človek lahko misli, da je človek, vendar pa je nekaj več kot to. In tisto več je bistveni del njegove narave; to je tisto, na kar mislimo, ko ga imenujemo duhovno bitje.

Lahko rečete: "Da, vem. Prebral sem številne knjige." Toda samo branje, da je človek duhovno bitje, ni v nobeno korist. Kaj pomeni ta beseda "duhovno?" To je nekaj, o čemer moramo meditirati. To je mogoče odkriti le v notranjih globinah nas samih in v stanju, v katerem te globine niso povsem iztisnjene iz naše izkušnje. Le, ko dosežemo to stanje popolne svobo-

de, varno pred vsakršnim vznemirjenjem, lahko spoznamo, kaj se nahaja v globinah našega bitja.

Ta najbolj notranja narava, duh, je obdan z drugo naravo, z ovoji (koshas) ali oblačili. Vendar pa lahko Duh ali Atma podeli del svoje narave ali kakovosti inteligenci razvijajoče se narave. Duhovna narava, ki je ovita v drugo naravo, je individualni človek. Čeprav je ovita, lahko pride do spremembe, to je, inteligenca ali intelektualna narava človeka je sposobna preobrazbe v stanje, ki je podobno Duhu, da se vsrka v njegovo naravo in postane duhovna entiteta.

Ta sprememba, uresničitev te možnosti, je hoja po Poti. To pomeni, da se mora um, celoten način človekovega razmišljanja, preobraziti tako, da namesto, da bi bil bitje številnih interesov, ki delijo celovitost posameznika, postane človek drugačne vrste.

To je preobrazba, ki vključuje vse nivoje bivanja, kajti intelekt ali inteligenca je povezana z vsemi različnimi aspekti človekovega bitja. To je tečaj, okoli katerega se vrti vse. Kakršen je um, takšen je posameznik. Kakršen je posameznik, takšen bo njegov videz, njegova drža in usmerjenost. Vsemu, tako rečeno, vlada um in poti, ki jih razvija. Tako mora vse, kar dokončno oblikuje, postati oblika, ki izraža enost in lepoto v njej prebivajočega stanovalca.

Um in Duh

Človek je v bistvu um. Lahko se vprašamo: Ali ima človek v bistvu duhovno naravo, ali je predvsem um?

Beseda "človek," če jo povežete s človeško stopnjo evolucije, je instrument Duha. Toda na človeški stopnji se ta instrument loči in deluje neodvisno. Zato mora biti ta um preusmerjen iz smeri, ki ji je sledil do sedaj. To je Pot. Smer je pot Duha, pot, ki jo nakazuje to, kar prihaja iz človekove notranjosti. Človek ne more reči, katera smer je to, vendar pa lahko reče, katera

smer to ni. Torej, dokler se gibljete stran od napačne smeri, se avtomatično gibljete v pravo smer.

Smeri, po katerih smo se gibali do sedaj, so smeri naših želja. In moramo se odvrniti od teh smeri. To ni prisila. Vsak lahko izkuša kolikor hoče tistega, kar hoče izkušati. Narava vsakemu podarja najdaljšo od dolgih vrvi. Lahko do dna izpije posodo slave, uživanja, položaja in blagostanja. Povesod je tako polno skušnjav. Le preko izkušnje človek začenja razumevati pomen te izkušnje, to, koliko je vredna. Ta pot je nujna. Toda v naravi stvari je, da se jih utrudite; vsega, s čemer ste povezani, vsakega občutka, užitka; sčasoma postane vse dolgočasno. Izkušate nek občutek. Navežete se nanj. Ga poglobljate in v njem uživajte. Toda pozneje pride do nenadnega preobrata, občutek postane preveč nasičen, ne svež. Če z njim nadaljujete, postane celo neprivlačen, dokler končno ne zaznate, da se gibljete v krogu, starem in ponošenem. Nikoli ne pridete do ničesar; le potiskate ta kamen v hrib.

To mora biti stvar izkušnje. Učite se zelo počasi; izkušnja je dolg, podaljšan proces. Toda pri tem obstaja človekova inteligenca, ki se zmeraj bolj vključuje v igro, in to človeka usposablja za hitro odlaganje določenih stvari, za zaznavanje svoje poti. Uporaba tega razlikovanja, te inteligence, ki preseje izkušnjo, je hoja po Poti. Prvi korak na Poti je razlikovanje. To razlikovanje se lahko odvija, zavestno ali nezavedno. Izogibate se določenim stvarem, ker ste izgubili slast po njih. Tako se gibljete po določeni poti, na kateri dosežete naravno pot, ker vas po tej poti vodi vaša gravitacija proti jedru vaše narave.

Svoboda, ki jo potrebujemo

Theosophist, november 1989

Obstajata dve vrsti svobode: svoboda, o kateri običajno govorijo ljudje, in svoboda neke druge vrste. Ko je človek v težavah, bi se rad osvobodil okoliščin, ki povzročajo težavo. Če se nahajam v situaciji, ki mi ni všeč, je moj odziv nanjo tak, da bi se rad iz nje izvlekel, čim prej ko je mogoče. Zato je, ko govorim o svobodi, to le odziv na določeno stanje, želja, da bi pred njim pobegnil. Svoboda, ki jo iščem je le delna svoboda, in dejansko ni svoboda, saj bo nova situacija tudi prinesla svoje probleme. Svoboda druge vrste je svoboda v človekovem lastnem srcu, ne glede na zunanje pogoje. Če obstoja ta notranja svoboda, potem se človek lahko nahaja med štirimi stenami zapora, pa bo še zmeraj izkušal svobodo, ki je dejansko sreča.

V zadnjih desetletjih je naraščala družbena svoboda, to je, svoboda posameznika v odnosu do družbe. V mnogih delih sveta je človek veliko bolj svoboden in lahko na svoj lasten način živi svoje življenje, ne da bi mu to narekovali drugi ljudje. Med drugimi stvarmi so večjo svobodo dosegle tudi ženske. Vendar vse to ne preprečuje sporov med posamezniki. Ne odstranjuje sporov v človekovem srcu. Tam še vedno obstaja svobodna igra vseh sil, ki so vzrok za našo revščino. Tako v posamezniku kot v družbi obstaja

okvir nekega reda, vendar pa se znotraj tega okvira nahaja kaos, tako da doživljamo prav toliko žalosti kot lahko uživamo svobode. Navzlic zunanji svobodi, nimamo umskega miru ali sreče, kajti to dvoje je odvisno od svobode v človeku samem. Obstaja svoboda, ki jo izkušamo v samem sebi in ki se izraža v človekovemu mišljenju in čutenju do drugih ljudi in stvari. Vzemite katerokoli vprašanje, ki vas vznemirja. Obstaja način razmišljanja o tem vprašanju, ki povzroči slabo voljo, ki poraja še večjo revščino; a obstaja lahko tudi drugačen pogled na to vprašanje, drugačna drža, pri kateri izkušate mir in srečo. Spoznati moramo to zelo pomembno resnico v zvezi z vsem, kar vpliva na nas.

To, kar imenujemo sreča ali veselje, je večinoma le razburjen odziv. Je kot požar trave ali grmovja, ki gori hitro in za katerim ostaja le pepel. Mi se strašno bojimo vojne. Seveda je žetev vojne hudo trpljenje in smrt, vendar pa je človeški um navajen gledati le to, kar hoče videti. Na začetku je razburjenost; nato pride hudo trpljenje. Zato ne glejmo na neprijetne stvari, ampak bodimo razburjeni - ali ni to drža, ki jo prevzame večina med nami v zvezi z nekim neposrednim ugodjem, prijetno spodbudo? Osvoboditi se moramo vseh teh naših notranjih sil, ki proizvajajo žalost, ki ustvarjajo zaplete in spore; to je tisto, kar nam preprečuje, da bi videli stvari takšne kot so. Le v stanju notranje svobode človeške zavesti od vseh prisil, najsi zunanjih ali notranjih, lahko obstaja svobodna volja.

Red in svoboda

V neki državi ali družbi posameznik ne more biti v celoti svoboden, zato ker se mora ozirati na druge. Obstajati mora pristajanje na določen zunanji vzorec. Ne morete reči: "Jaz sem svoboden; avto bom vozil po levi strani ceste." Delovati moramo v skladu z vzorcem, ki ga predpisuje splošen dogovor. Red, ki je na videz nasprotje svobode, je v življenju nujen. Če ni reda, nastopi anarhija. V stanju anarhije in brezzakonja močnejši nadvlada šibkejšega, tako da kmalu izgine vsa svoboda. Človek ima rajši katerokoli vrsto

reda kot pa kaos. Zato ljudje ob težavah v državi izberejo diktatorja, ki kmalu postane heroj. In diktatura ubije individualnost ljudi. Red je nujen; toda red lahko postane tiranija.

Ves cilj reda bi moral biti ta, da ohranja in promovira svobodo posameznika, brez škode za drugega. Le v posamezniku obstaja možnost različnosti in razvoja. Nova ideja se mora poroditi v posameznikovih možganih. Potrebujemo svetovni red, kar pomeni, da bi morala obstajati neka avtoriteta, ki bi do neke mere nadzirala procese v svetu. Toda nadzor bi moral biti takšen, da se ne bi zmanjšala individualnost posameznih kultur, posameznih ljudi, ali jih celo zatrla.

Toda celo tudi brez kakršnegakoli zunanjega nadzora postane človek manj svoboden zaradi lastnega nezavednega mehaničnega odzivanja na zunanje vplive in stvari. Naši umi se organizirajo v skladu z okoljem in vplivi, ki jih to sproža, in le izjemno inteligenten človek lahko ostane svoboden ob teh vplivih. Ko vsi okoli nas hočejo vojno, se je zelo težko upreti temu vzgibu in se jim ne pridružiti v navijanju za vojno. Toda Adept ali osvobojeno bitje ohranja svojo celovitost ne glede na okoliščine. Resnična svoboda je osvobojenost pred pritiski okolja, od vplivov okoli nas.

Po rojstvu sem hindujec in moje razmišljanje je v skladu s hindujskimi predstavami. Če pa bi se rodil v islamski deželi, bi bil verjetno predan musliman, zaprisežen Koranu. Če bi se rodil v Rusiji, bi mogoče postal komunist. Ko postane um na določen način pogojen, lahko deluje le v skladu s to pogojenostjo in na noben drug način. Če ima človek, to kar bi lahko imenovali, rimo-katoliške predstave in temu ustrezno držo uma, ima lahko zelo jasne možgane, lahko razpravlja izjemno blesteče, vendar pa se njegov um giblje znotraj zelo določenih meja. Vedeti moramo, da smo vsi mi, v večji ali manjši meri pogojeni. Naši umi delujejo pod ostrimi omejitvami. Tega ne moremo spoznati zato, ker smo navajeni ne te omejitve in smo jim celo podobni. In človek, ki je bil dolgo časa v ječi, si le-te ne želi zapustiti. Stene ječe so mu domače, širni zunanji svet pa tuj in prepovedan. Čuti, da

obstaja določena varnost, če ostane v ječi, ob jetniški disciplini. Resnična svoboda je v ne-pogojenosti ne glede na zunanje okoliščine.

Izvirno stanje

Ko je um popolnoma nepogojen, se nahaja v svojem izvornem stanju, ki ga ne nič ne oblikuje ali usmerja, ne pa v stanju, v katerem so se trdno usidrale raznovrstne predstave, v katerem se je vzpostavil tog okvir ali mehanizem. To je izvirno stanje zavesti, ki bi ga lahko imenovali človekova temeljna narava, ki je čista razsežnost. Če uporabimo znanstven izraz, je to čisti kontinuum. To je stanje občutljivosti, ki je podobno pravemu zrcalu, brez kančka izkrivljenosti. Če dosežete to stanje uma, potem ni nobene potrebe, da bi vam kdo govoril o resnici, kajti ogledalo odseva vse, kar obstaja, takšno kot dejansko je, brez kakršnekoli obarvanosti, kakršnekoli izkrivljenosti ali utvarnosti. To je resnica, ki jo lahko spozna vsak sam. To je pogoj za sposobnost odsevanja vseh stvari v človekovi notranjosti. Razmišljanje vključuje ustvarjanje podob. Toda, ali ni mogoče razmišljati, ne da bi spremenili to temeljno stanje; to je, da bi razmišljali v skladu z resnico stvari.

Mi vsi smo, spoznajmo to, v bolj ali manj nenaravnem stanju. Na več načinov smo postali umetni. Preveč smo se družili s svetom. Oblikoval nas je po svoji podobi. Toda le v izvornem, naravnem stanju človek najde tisto resnico, ki je ni potrebno iskati, in tudi tisto srečo, ki vedno valuje iz notranjosti. To je izkušanje samega valovanja življenja. Pri tem ne iščete sreče, celo niti ne mislite na srečo, ampak živite na način, ki je sam po sebi sreča, neodvisna od česarkoli zunanjega. V tem stanju pomagajte, a si ne pravite: "Sedaj bom pomagal temu človeku." Pomagajte spontano, kajti to je tisto, kar je potrebno narediti. Potem ste to, kar ste, in ne poskušate biti nekaj drugega.

To stanje notranje svobode je cilj, usoda vsakogar. Je pribežališče v naši lastni resnični naravi. Pridobimo ga lahko s pozornostjo do naših misli, čutenj in dejanj, vendar ne da bi nas ta skrbela. Potem odkrijemo, da posta-

jamo vse bolj in bolj objektivni do tega, kar se dogaja. To stanje objektivnosti je stanje resnice. Čiste zavesti ne vlečejo nazaj spomini na preteklost, niti sanje o bodočnosti, ki je le odsev preteklosti. Goriščna točka, ost puščice zavesti, je v sedanjem trenutku in je sposobna posvetiti vso pozornost vsem stvarim, ki so pred njo. Ne ovirajo jo pretekle izkušnje, ne vpleta se v stvari v okolju, sposobna je ohraniti svoje ravnovesje in svobodo in s tem zadržati svojo čistost. To je svoboda, ki jo resnično potrebujemo. Ko dosežemo to svobodo, v njej najdemo resnično moralnost, krepost in mnoge druge stvari. Najdemo tudi resnico. Notranja svoboda je mati vse blaženosti.

O slabem počutju

The Theosophist, junij 1995

Biti resno ali dolgo časa bolan je zelo zanimiva izkušnja, čeprav ne preveč prijetna. Že, če človek uro ali dve kašlja, ni zelo prijetno, a je na določen način zanimivo, kajti človek postane pozoren na svoje lastne odzive. Biti dolgo obdobje sam s seboj in privezan na posteljo, pa pomeni, da človek začenja zaznavati odzive na različne drobne dogodke, ki se odvijajo, da se začenja zavedati tudi misli, ki zaposlujejo um, predstav, ki so povezane z različnimi stvarmi. Človek gleda na vse to nekako drugače, kot to počne običajno. Lahko bi se ustavil pri tej stvari, vendar pa ne želim temu posvetiti preveč prostora. Med boleznijo sem namreč občutil, in še vedno čutim, da je pomembno, da človek ne pusti, da bi bile njegove misli preveč samo-osredotočene, pa četudi njegovo telo ni v najboljšem stanju in četudi to zahteva različne stvari. Bolnik je nagnjen k temu, da nenehno misli na svoje potrebe, in nekatere od teh so zelo zahtevne. Če smo bolni, potem mislim, da ne bi smeli biti preveč zaposleni s svojimi lastnimi potrebami. Veliko ljudi, tako na vzhodu kot na zahodu, ko resno zboli, moli, zato da bi se jim hitro povrnilo zdravje, ali pa, da bi težava hitro prešla. Vendar pa bi se lahko vprašali: Zakaj pa naj bi človek molil za samega sebe? V kateremkoli trenutku obstaja

mnogo drugih ljudi, ki prav tako trpijo, če ne še bolj; zakaj ne bi torej molili za njih, namesto za sebe? To je zanimivo vprašanje, kajti ljudje si želijo toliko stvari le zase. Mislim, da ni situacije, najsi v bolezni ali v zdravju, najsi v revščini ali v blagostanju, v nerazumevanju ali v prijateljstvu, skozi katero bi lahko prešli na določen način, ki je lep, čeprav povsem drugačen od posvetnega načina, in da je to tisti način, ki bi ga morali poiskati. Rekel sem "mislim," vendar pa sem ta način spoznal, in zato o njem govorim.

Med boleznijo obstaja določen način obnašanja, določena drža uma, določena vrsta misli, ki si jih človek dopušča. Ali se bojite tega ali onega, toliko drugih stvari? Če pogledamo na naše lastne misli in jih obravnavamo povsem neosebno (Obravnavamo: ali je to način, s katerim naj pristopimo k celotni stvari?), potem mislim, da se lahko človek precej nauči, četudi je povsem nesposoben opraviti to, kar sicer imenuje koristno delo. Zato bolezen ni zapravljen čas. Morda je na nek način namenjena obračunu, tako da lahko človek po njej ravna bolje, ker je bolj moder, bolj zrel v svojih pogledih.

Mnogi ljudje pridejo celo do takšnih ljudi kot sem jaz in govorijo, prosim te za blagoslov. Ljudje bi rekli, da je to povsem v redu, češ človek je šel k neki izkušeni osebi in jo prosil za blagoslov. Toda v okultizmu se človek uči, da ne prosi ničesar za sebe, kar je resnično najbolj lepa drža; ne prositi nekaj za sebe, kar ni tudi za druge. Če si želite vode, to še ne pomeni, da ne bi smeli prositi za kozarec vode. Tega ne bi smeli jemati tako dobesedno. Toda mi vsi bi se morali naučiti - čeprav poskušamo živeti drugače kot preostali svet, pa smo zelo podobni temu svetu - pridobiti bi morali določeno razumevanje, negovati določeno držo, ko človek preneha v svoji notranjosti prositi za to in ono. To ne pomeni, da ste ponosni, da želite biti osamljeni stolp. Če nekaj pride k vam, to sprejmite z milino, cenite to, kar vam je bilo dano ter sprejmite v prijaznem duhu. Toda ideal je, da ne prosimo ničesar za sebe. Ko si želiš, pričakuješ; in tisti, ki pričakuje, je obsojen na razočaranje; nihče, ki se prepusti pričakovanjem, ne bo nikoli zadovoljen.

Recimo, da od nekoga pričakujem naklonjenost. Ta oseba mi podari določeno količino naklonjenosti, in to cenim; a že v naslednjem trenutku si želim več od tega, tako da nisem zadovoljen. Odkrili boste, da ste, če se prepustite pričakovanju, ne glede na to česa, nezadovoljni, in da po določenem času celo začnete sovražiti osebo, ker vam ni dala tega, kar ste pričakovali. Ko pa nimate pričakovanj, boste, celo ko oseba naredi kaj malenkostnega, rekli: "Kako lepo od tebe, da si to naredil," četudi vam prinese le papir in pero. Ne glede na to, koliko vam je dano, ko nekaj pričakujete, niste nikoli zadovoljni, kajti vedno hočete še nekaj več kot to. Vendar pa dejansko ni pomembno, če kaj, kar je zaželeno, pride do vas ali ne. To je dejstvo, ki pa ga le zelo težko spoznamo.

Razgovor o spremembi v morali

Izvleček iz *The nature of our Seeking*

Celotno vprašanje morale vključuje številne činitelje, katerih delovanje se je iz časa v čas in v različnih družbah spreminjalo. To, kar je bilo dovoljeno v nekem obdobju, v neki določeni skupnosti, niso odobraval, ali pa so kaznovali v drugi.

Moralnost so si na vzhodu, še posebej v Indiji, predstavljali ne le kot družbeno ureditev, ki ima opraviti z družbeno dobrobitjo, ampak tudi kot nekaj, kar temelji na večnih vrednotah, ki se ne morejo spreminjati s časom. Beseda *dharma* je bila razumljena tako kot odvisna od določenega obdobja, določenega stanja in okoliščin posameznika, kot tudi kot izraz nečesa, kar obstaja globlje v njem, od česar, ko je enkrat spoznano, ne more biti odstopanja.

V indijskem epu Mahabharati, Bhishma pravi, da je potrebno dharmo izpolniti, čeprav na račun blaženosti v nebesih. Toda v primeru nekega posameznika je lahko ta dharma tak imperativ le, če predstavlja tok delovanja, ki izhaja iz njegovih najglobljih izvorov, ali vsaj iz globokega razumevanja osnove delovanja. Takšna gonilna sila je ljubezen. In ko je popolnoma nesebična, ta določa svoj lasten tok ter pripelje do svoje lastne izpolnitve, ne

glede na kakršenkoli zunanji dejavnik. V skladu z besedami Krista, kakor so zapisane v *Novi Zavezi*, je to izpolnitev Zakona - ne nujno zakona, kakršnega je postavil človek, ampak zakona človekovega resničnega bivanja ali zakona Boga, kar bi pomenilo isto, kot če bi besedo "Bog" razumeli kot osnovo našega bivanja.

Moralnost iz notranjosti

Vsiljena moralnost je omejujoča. Ko pa izhaja iz globokega spoznanja enosti življenja ali iz ljubezni, ki je najlepši izraz te enosti, prevzame obliko, ki ima svojo lastno pristnost. Takrat je kot oblika, ki jo je ustvaril popoln umetnik; vsaka črta in senca izražata točno to, kar sta, in se ne nagibata ne k pretiravanju ne k potvarjanju, ker ju je zarisal trden instinkt umetnika. Ko moralnost postane izraz popolnega instinkta, ki vlada odnosom in delovanju, ni več vprašanje omejevanja ali nujnosti, ampak bolj vprašanje pravilnosti, kar velja za vsak element v popolni sliki ali risbi.

Običajno se besedo "moralna" uporablja v zvezi z ravnanjem, ki je povezano z različnimi aspekti odnosa med moškim in žensko. Ni lahko potegniti črte, ki bi lahko popolnoma ločila dejanja, ki so povezana in ki vplivajo le na osebi v odnosu, saj lahko ta delujejo na oba hkrati, kar pa že zadeva tudi skupnost in vladanje. Na slednji vplivajo takrat, ko skušajo ta dejanja razširiti nezdrav vpliv ali pa prekršiti načela pravičnosti in enakopravnosti.

Toda, kaj predstavlja nezdrav vpliv, in kaj razširitev posameznikove svobode, da deluje v skladu z lastno izbiro in presojo, celo takrat, ko njegovo delovanje ni več vseč ali ga ne odobravajo drugi, so vprašanja, o katerih so vedno obstajala precej različna mnenja. V totalitarnem sistemu, najsi v politični ali religijski obliki, obstajajo avtoritete, ki odločajo o vsaki točki posameznikovega ravnanja in celo o mnenju, ki naj bi ga imel v zvezi s sprejetim potekom družbenega dogajanja. Vprašanje posameznikove svobode se sploh ne pojavi. Kako se lahko moški ali ženska oblečeta, ali kaj ne smeta obleči, kakšna vrsta umetnosti, knjig ali iger je dovoljena ali povsem pre-

povedana, ali obstaja nadzor rojstev ali ne, in s kakšnimi metodami? Vsa podobna, tovrstna vprašanja so v domeni oblasti in take odločitve morajo sprejeti vsi, ki živijo v takšnih sistemih.

Le tam, kjer je priznana pravica vsakega posameznika, da živi svoje lastno življenje, ne da bi pri tem na kakršenkoli način kratil pravice drugih, in kjer obstaja spoštovanje posameznikove svobode v mejah družbenega reda, ki priznava in ščiti to svobodo, se pojavijo ta vprašanja; kajti način, na katerega se izvaja ta svoboda, je lahko včasih v nasprotju s pravili, ki so osnova ali ki vladajo temu redu. Vendar svoboda vključuje, do neke točke, tudi pravico do napačnega ravnanja.

Sprejemanje in odzivanje

V človeških zadevah vedno obstaja težnja, da bi se uprli vsemu, kar je mo-teče, pa čeprav kasneje, ko je ta sprememba ali novost sprejeta, ta pridobi priznanje kot dejavnik napredka. Zgodovina nam nudi številne primere. Zgodovina sodobne znanosti na njenih zgodnjih stopnjah, pravice žensk glede vprašanj, ki so povezana z lastnino in z odnosi z moškimi, da ne govorimo o volilni pravici, o možnosti samo-organiziranja in stavkanja, pravice potlačenih ljudi in raznovrstnih drugih sodobnih gibanj, vključno z nadzoro-rom rojstev, vse to potrjuje to dejstvo.

Kljub temu pa so bili v človeški zgodovini časi, kot je recimo obdobje fran-coske revolucije, ko je na novo pridobljena svoboda, ki se je pojavila, kot odziv na stari red, degenerirala v nemoralno ravnanje, tako da se je raz-bohotila anarhija v preobleki novega reda, ki je utelesila sile, ki so delovale v nasprotni smeri kot stare. Ko ravnovesje ni dobro zastavljeno, je odpor, ki ga povzroči v umih ljudi, enako nasilen. Svobodoljubni družbi, ki doseže skrajno razbrzdanost, skoraj neizogibno sledi obrat v drugo skrajnost, v prepovedujoče puritanstvo, ki ne odobrava nobenega odklona ali spre-membe od vzpostavljene smeri. Ena skrajnost sproži drugo, čeprav Narava

kot tudi človeška narava, na splošno nudita potomcem čas, da zrastejo in pridobijo moč, da se uveljavijo.

Buda je govoril o srednji poti, ki ni kompromis med pravilnim in napačnim, mešanje dobrega in slabega, ampak zlati pomen popolnega ravnovesja, tako v posamezniku kot v odnosu do problemov, ki se pojavljajo v družini in družbi. Ko polno dojamemo, tako pomembnost in pomen svobode kot mesto in vrednost reda, nastopi v človekovem razumevanju naravna sprava med tema dvema. Morala ni več le družbeni dogovor, najsi restriktiven ali permisiven, ampak izraz moralnosti, ki se poraja iz posameznikovega dojetja. Morala, ki ne temelji na dokazovanju in intelektu, ampak se izraža iz najbolj prefinjenih in najboljših človekovih instinktov.

Resnična moralnost

Beseda "morala" v svoji množinski obliki predstavlja dejanja in načine delovanja osebe, ki so neposredno ali posredno povezana s spolnim instinktom in njegovim delovanjem, medtem ko ima beseda "moralnost" bolj temeljni pomen, ki se približuje ustreznosti, primernosti, v smislu pravilnosti in pravičnosti. Moralnost se izraža navzven kot oblika ravnanja. Ko je le oblika, pa skladno z določenim vzorcem degenerira v etiketo, ki ji primanjkuje izvirnosti in navdiha ter tisti pomen, ki ji edini lahko podari njeno pravo vrednost. Oblika mora biti napolnjena z življenjem in izražati človekova notranja čutenja in razumevanje. Popolnost v vedenju se vedno poraja iz obzira in skrbi za druge, ki sta prav tako znamenja ljubezni. Ne more biti prave moralnosti brez ljubezni tistega reda in narave, ki ne temelji na nobeni vrsti nagrade ali koristi. Znano dejstvo je, da degeneracijo morale, v katerikoli dobi in družbi, ni spremljala ljubezen, v kateremkoli pravem smislu, ampak duh brezčutnosti, ki je temeljil na predstavi, da ženska obstaja le zato, da bi služila kot igrača moškemu. Zaradi tega, ker so vsi narodi sveta, ki so se v preteklosti razvijali ločeno in sorazmerno izolirano, sedaj tesno in nenehno povezani, ob drugih sodobnih pogojih, so naše predstave

o morali, kot tudi o drugih stvareh, obsojene na spremembo in se dejansko spreminjajo. Človek lahko obžaluje določene vidike spreminjanja morale, vendar mora človek, da bi razumel to spreminjanje, spoznati in razumeti tako vzroke kot dejavnike, ki so prisotni v spremembi. Človek ne sme niti za trenutek izgubiti vere v tiste vrednote, ki so temeljne, ki ne temeljijo le na kratkotrajnih konvencionalnostih, vrednote, ki so primerne za vse, ne glede na raso, nacionalnost in druge zunanje razlike, kajti to so vrednote, ki se porajajo iz globokega razumevanja samega sebe.

Duhovna zavest

Theosophical Digest, št. 82

V resnici nihče od nas ne ve, kaj zavest v svojem polnem pomenu je. Ni Duh in ne materija, temveč nekaj, kar je sposobno oboje poznati in izkusiti. Je kot nekakšen medij ali posredovalec med obema skrajnostma ali poloma obstoja. Um, ki ga navadno uporabljamo, ni zavest v vsej njeni celovitosti ali izvirni naravi, ampak je omejena in zaprta zavest, ki je pod vplivom različnih idej, razdrobljena in oblikovana v različne vsebine in strukture, izmuzljiva in nejasna. Zato, kadar pomislimo na duhovno zavest ali na božansko zavest, se nam le-ta zdi popolnoma nerealna. Toda človek je bitje, je os zavesti, ki povezuje nebo z zemljo. Za zdaj je njegova pozornost še osredotočena na njegov najnižji del, vendar pa bodo postopoma gotovo začele delovati različne druge razsežnosti te niti zavesti, tega električnega vlakna, in tedaj naj bi bili ljudje sposobni dvigniti se, nivo za nivojem, v tista čudovita območja in prostranosti, ki jih lahko imenujemo 'Duhovna Zavest.'

Helena Petrovna Blavatsky je dejala, da je zavest(nost) potencialno duhovna; kajti v svoji čisti naravi je zavest eno z Duhom, vendar si je sposobna nadeti omejitve materije.

Kako pa ta zavest, ki je v nas in jo identificiramo z našim umom, postane duhovna zavest, polna lepote, izjemno nežna in občutljiva ter čudovito vse razumevajoča? To je mogoče, ker zavest ni niti Duh niti materija, lahko pa manifestira naravo obojega. Kakšna je kot materija – to lahko vidimo, toda teže je razumeti, na kakšne načine se kaže kot Duh. Ker zavest postane tisto, s čimer se trenutno identificira, je snovna, kadar se odziva na materialne predmete in zrcali v sebi naravo materije. Kadar je dovzetna za Duha, je duhovna. Njeno povezavo z materijo lahko razumemo brez težav, saj je materija nekaj, kar je množično in ločljivo, ima značaj objektivnosti. Duh pa je zelo subjektiven.

Kako lahko vemo, kje ali kaj je Duh? Odkrijemo ga lahko samo v tihih globinah svojega bitja – toda to je individualna izkušnja, katere resnica je razumljiva le človeku samemu. Pa vendarle lahko poskusimo razumeti, kaj Duh v bistvu je glede na njegove manifestacije, različne vidike njegove narave, lastnosti, ki se izrazijo v različnih zvezah. Začnemo skromno in skušamo razumeti nekaj osnovnega, kaj je morda njegova narava, tako da – čeprav še nimamo tistega znanja, ki si ga bomo pridobili šele, ko bomo prišli na cilj – zvemo vsaj za smer, v kateri je to znanje dosegljivo.

Vsa duhovna resnica, ki je tako subtilna in skrajno harmonična, zlahka postane materializirana in ne-spoznavna, če jo obravnava um, ki je le produkt razlik, saj ga je rodilo okolje. Um, ki so ga oblikovali zunanji dejavniki, nam ne bo dal resnice, ki je vedno ne-pogojena; edinole čisti um, ta nit iz nebes, spuščena z najvišje točke, ta 'Ariadnina nit' našega bitja lahko vé, kaj Duh je, ker je povezana s svojim izvorom.

Da bi torej dobili nekaj predstave o tem, kaj je duhovna narava ali duhovna zavest, moramo najprej priti v določeno stanje. Vsak človek lahko le sam polno razume duhovno naravo, nihče drug tega ne more storiti zanj, z besedami ni sporočljiva. V *Bhagavad Giti* jo omenja Šri Krišna: 'Čudovito je o njej govoriti, čudovito poslušati, čudovito razumeti, toda ko je o njej vse povedano, nihče zares nič ne razume.' To skrivnostno nekaj pokaže svojo

naravo tedaj, ko naša zavest postane dovolj senzitivna, da jo spozna, ko se tej naravi odzove. Toda sebe moramo pripeljati v stanje najvišje očiščenosti, sprejemljivosti, da bi lahko vedeli, kaj to je.

Verjetno smo že vsi kdaj doživeli rahle dotike te narave. Morda v trenutku ljubezni, ko nismo mislili nase, ampak le na srečo drugega, brez pričakovanja vračila, v trenutku popolne sreče, ki se je kakor vrec živice dvignila iz čistosti naše narave, v trenutku lepote, v kateri jaz, ki išče doživetja, da bi užival, posedoval, dominiral in izkoriščal, nekaj časa ne obstaja. V takem trenutku se morda pokaže resnica o tem, kaj notranje smo.

Da bi spoznali, kaj je duhovna zavest in kaj so njena bogastva, je najprej treba popolnoma razbliniti ločenost 'jaza.' Ta jaz mora izginiti, kot izgine stvar iz megle, kot neka utvara, preden se lahko izrazi resnica o Duhu in zavlada v notranjosti.

Toda čeprav smo večinoma v nekakšnem oblaku emocij in različnih misli, ki smo si jih pridobili in vsrkali vase, se na srečo kdaj pa kdaj v oblaku naredi odprtina in skozi njo posije žarek svetlobe, tako da v tem trenutku jasnine ali razsvetlitve zvemo nekaj o čistejši naravi, ki jo lahko povežemo z globljimi vidiki sebe. Tudi iz tega sporočila lahko zvemo nekaj o tem, kaj je Duh, kaj je narava duhovne zavesti. Ko se odzovemo taki lepoti, ki pride v našo zavest, jo začnemo razumevati.

Z vidika spremembe, ki se zgodi, lahko na duhovno gledamo kot na prečiščenje psihičnega. Ko le-to postaja bolj subtilno, nežnejše, čistejše in plemenitejše, se približa duhovni ravni. Psihična kvaliteta je v vsem življenju in zavesti, toda zavest, ki začne z občutki in se preobraža skozi različne nivoje psihične aktivnosti, se pojavi kot čisto duhovna.

O duhovni zavesti je rečeno, da je vedno nova, v stanju nepretrganega preobračanja. Kaj naj to pomeni? Preobrat prinese popolnoma nov red, novo stanje. Preobrat, ki se zgodi v človeku in ga pripelje do resnice o njegovem lastnem bitju in njegovi pravi povezanosti z vsem, ni preobrat (revolucija) z nasiljem, temveč je to preobrat, dosežen v najglobljem miru.

Ko se zima umakne pomladi in se preobrazi vsa narava, je življenje povsod – je rast, vitalnost in glasba v zraku. To je najčudovitejši preobrat, ki ga lahko opazimo, so pa še drugi pojavi v življenju, ki so videti, da popolnoma spremenijo prejšnje stanje. Če so take preobrazbe možne v materialni Naravi, se mar kaj takega ne more zgoditi tudi v človekovem srcu in bitju? Življenje je povsod isto, le da na različnih stopnjah. Ljudje imamo v sebi mnogo več možnosti, kot jih ima ostali zunanji svet. Čuda, ki so v človeku, subjektivne razširitve v njem, možnosti njegovega mišljenja in domišljije – vse to bi bilo tisočkrat bolj čudovito kot karkoli, kar je mogoče najti v materialni Naravi.

Prvi korak k razumevanju narave duhovne zavesti je, da se začnemo zavedati svojih sedanjih omejitev, ki vse izhajajo iz dejstva, da je sedanjost omejena s preteklostjo.

Um je navezan na preteklost, medtem ko deluje v sedanjosti.

Um je doživel silne preobrazbe (transformacije). To je čudo tistega, čemur pravimo zavest. Moja sedanja mentaliteta, kar prav zdaj sem, je v resnici produkt izkušenj, skozi katere sem šel v preteklosti. Moja vzgoja, različni vplivi ljudi, s katerimi sem se družil, poklicne dejavnosti, časopisi in knjige, ki sem jih bral – vse to skupaj je naredilo določeno mentaliteto, nekakšno zmes, neko strukturo uma, tako da zdaj sem, kar sem. Lahko vidimo, da v tem procesu posameznik popolnoma izgubi svojo svobodo. Um – zavest – je izgubil/izgubila svojo svobodo, nima več svoje izvirne gibkosti.

Duhovni človek je, kdor se v svoji notranji svobodi zaveda, kako lahko nanj vplivajo odnosi z osebami in stvarmi; zato ne podleže zapeljevanju zunanjih stvari in okoliščin.

Takega človeka ne zamajajo vplivi drugih, ki imajo svoje premisleke in cilje. Oddaljil se je od iskanja vsakršnih zadovoljitev in je svoboden v pravem smislu besede; notranje je sam in pod nobenim vplivom. Edinole skozi globoko, mirno in čisto razumevanje, ki je razumevanje brez jaza, v stanju naravne ponižnosti, se oseba začne zavedati resnice, karkoli ta resnica že je.

Resnično razumevanje, pravo znanje, doživljanje stvari take, kot so – to izhaja iz negacije jaza. To je vsa skrivnost duhovnega življenja in duhovnega znanja. Da bi katerokoli stvar razumeli v njeni čistosti, v njeni pravi naravi, moramo biti po eni strani popolnoma brez vseh vplivov, popolnoma sami, po drugi strani pa se vendar predati – v smislu, da smo odprti za vsakogar in vsako stvar. V pravi duhovni naravi je tako ravnotežje. Tedaj smo v polnem pomenu besede sposobni biti s komerkoli in z vsemi, ne ločeni od njih, saj ne iščemo ničesar zase.

Če ničesar ne iščemo zase, kakšen je tedaj naš odnos do drugih? Tedaj je to lahko le odnos ljubezni. Ljubezen je tisto stanje, ko smo s srcem z drugo osebo, vendar ne pričakujemo ničesar, nobene zadovoljitve ali prednosti. Življenje, zavest, ljubezen: vse to je pritok iz božanskega vira. Ljubezen pride sama, kadar ni ovir, največja ovira pa je egoizem, saj pomeni notranjo ločitev ali ločevanje od drugih. Kadar je človek prost navezanosti na občutke, ob katerih je užival, in ne išče zadovoljitev, ki so bile del njegovega življenja – najsi je imel položaj ali moč in nadzor nad mnogimi stvarmi ali pa karkoli drugega – tedaj pride do pravega razumevanja. Duhovna narava tedaj svobodno teče.

Duhovna narava je prvotna ali izvorna narava, neomadeževana, popolnoma svobodna, občutljiva in tekoča, inteligenca v njej je sposobna zaznati pravo naravo in pomembnost vsake stvari. Tedaj vse v pojavnem svetu izkazuje svoj pravi pomen in resnično lepoto, in v tej zaznavi je navzoč žarek duhovne zavesti. Zavest, ki pripada duhovni naravi, je večno mlada, vedno svobodna in ne-pogojena; in v tem stanju se zaveda svoje temeljne enosti z vsem. Ker je brez jaza, teži k temu, da je vse bolj jaz vseh. Rečeno je bilo, da ima duhovna zavest svoj center povsod in obod nikjer. Se pravi, da lahko vstopi v vse ume in srca. Ljudje se ne čutimo tako eno z vsem, ker je vsakdo med nami obdan z nekim zidom – z zidom naših mnenj, imetja in čustev. Okoli sebe si ustvarimo neko domeno in postanemo njeni ujetniki. Šele ko se zavest dvigne nad to domeno, ker je spoznala, da je tu ječa in da je sama svobodna, je njena naravnost drugačna.

Zavest je v vsem življenju. Človek se zaveda samega sebe; v svojem ne-zavedanju pa je sebičen in egocentričen. Moral bo razumeti, da je njegov jaz, kot ga pozna, omejitiv. Ko bo spoznal resnico o tem jazu, bo svoboden. Zavest, ki je svobodna, postane – ali bolje rečeno – je duhovna zavest.

Preroditev človeštva

Theosophical Digest, št. 85

Vse, kar je dobro, kar razsvetljuje in naj bi človeku lajšalo trpljenje ter ga navdihovalo s pogumom, vsakršno izboljšanje socialnih, političnih in drugih pogojev – vse to je del evolucije. Vendar pa moramo odkriti, kaj je najbolj vredno storiti, za kaj naj bi si še posebej prizadevali, saj so potrebe človeštva tako zelo različne.

Mojstri Modrosti, ki podpirajo evolucijo, spremljajo vse spremembe v smeri človeškega napredka, še zlasti pa se zavzemajo za duhovno preroditev človeštva. Ta je najpomembnejša, saj ko pride do nje, sledi vse ostalo. Sile, ki začno delovati s preroditvijo, bodo že same po sebi vplivale na vse zunanje stanje. Če pa so spremembe le zunanje, se lahko čez čas zgubijo, izničijo. Zgodovina človeštva pozna veliko zlatih dob, ko je bilo življenje mirno, ljudje srečni, prijazni, dobri; toda vse so minile in zdaj smo v nemirnem času, v zmedi in bedi.

Vidimo, da ni dovolj doseči le zunanjo spremembo. Saj to je, kot da bi učili le lepe manire. Priti pa mora do bistvene spremembe v človeku. O tem govori tudi Krišnamurti, o temeljni spremembi, iz katere bodo posledično, same po sebi in z lahkoto, izhajale vse potrebne spremembe v organizaciji

in v vedenju. Če sam uvidiš, kaj je resnica, boš delal v skladu s to resnico. Tedaj ne potrebuješ nobenega usmerjanja, edinole to resnico. Tisto, kar Mojstri želijo, da naj bi ljudje delali ali bili sposobni delati, poleg vsega koristnega, je preroditev, regeneracija, ki naj jo začnemo pri sebi. Možnost take preroditve, celo njene napovedi, je morda najbolj navdihujoča resnica teozofije.

V območjih, kjer se letni časi menjujejo, kot na primer v Evropi, listnato drevo jeseni izgubi staro listje. Zato je pozimi videti kot mrtvo, toda spomladi se prerodi z novimi listi in cvetjem. Ta pojav se ponavlja. Enako se dogaja s človekom; umremo in se vnovič rodimo kot fizične in psihične entitete, z vsako smrtjo pa popolnoma 'odpade' zbirka spominov iz minulega življenja, tako da se vrnemo sveži in čisti, z novo naravo. Toda te svoje nove narave nismo sposobni obdržati, ne ostanemo čisti, sveži in nežni, kot smo bili, ko smo se rodili. Zelo hitro smo preobremenjeni z vtisi, se na različne načine izkrivimo in 'obarvamo' in nismo nič več taki, kot smo bili v nedolžnosti in očarljivosti otroštva.

Preteklost je mrtva, vendar pa težnje znova oživijo; tako globoko so zakoreninjene, da zelo dolgo ne umrejo, ostanejo zakopane v prsti naše narave. Tudi tedaj, ko je že vse na površju zamrlo, težnje še ostanejo in se znova razrastejo. Začnejo delovati takoj, ko nastanejo zanje ugodne okoliščine. Morda poznate otroka, ki je nadvse očarljiv in ima lepe možnosti, toda čez nekaj let mine vsa očarljivost. Poglejte tega človeka, ko odraste v moža ali ženo, ali še pozneje, ko je že dosegel vrh svojega razvoja. Zdaj je trd in tog, lepota zgodnjih let je le še spomin, morda zapravljen in zapisana na osebi kot razkroj. Če pa je okolje ugodno, take težnje lahko ostanejo latentne in 'spijo' skozi vse človekovo življenje. To nam je znano iz lastnih izkušenj z ljudmi. Oseba ima morda neka notranja hrepenenja ali nagnjenja, toda brez priložnosti za njihovo uresničitev je videti, kot da jih ni. Če ni skušnjave, smo zares mnogi lahko krepotni. Težnje počivajo kot mulj na dnu reke. Voda teče nad muljem, je čista in uporabna, ko pa pride vihar, povodenj

ali kakšna druga motnja, se takoj skali in je polna nesnage, ki je dotlej mirno ležala na dnu.

Danes je življenje polno izzivov in ne manjka priložnosti, da se prebudi speča težnja. Včasih je dovolj že rahel vpliv, da se sproži težnja, kot je na primer rahel vonj po pijači, ki pijancu znova vzbudi željo. Dandanes je toliko gibanja, toliko dogajanja, in vse to vpliva na ljudi na različne načine, toliko je misli, dejavnosti in norenja, zato se vplivi mešajo mnogo bolj, kot so se kdajkoli doslej. Zato tudi toliko hitreje pride do kvarjenja; ljubkost, svežina in nedolžnost, ki bi se v bolj naravnih pogojih ohranile dlje, se mnogo hitreje izrabijo.

Vendar pa pride čas v dolgem zaporedju življenj – a ne pride sam od sebe, saj sta v ta proces vpeti človekova inteligenca in volja – ko se je duša sposobna popolnoma znebiti učinkov preteklosti. Enkrat za vselej se otrese vsega, kar se je nabralo, in se prikaže v svoji čisti naravi.

Morda se vprašamo: kaj pa sposobnosti, ki jih je duša že razvila? Sposobnosti ostanejo, ker ne pripadajo človekovi zunanji naravi, temveč duši. Nabiranje izkušenj samo po sebi ni neskajen blagoslov. Ko ljudje rečejo, da morajo imeti izkušnje – ali so izkušnje, ki jih iščejo, res dobra stvar? Iskanje izkušenj lahko pomeni zapravljanje, človeka navadno otrdi in mu povzroči komplekse. Vendar pa se med nabiranjem izkušenj, med pridobivanjem denarja na primer, razvijejo nekatere sposobnosti. Naučimo se, kako se srečujemo z razlikami v materialnem svetu - z umom, ki postaja ostrejši in bolj vsestranski. Te sposobnosti pa že pripadajo k čisti naravi duše.

Če mislimo na dušo kot na čisto bitje, ki deluje s čisto zavestjo, tedaj je tisto, kar jo zatemni in tlači, neka izkrivljenost v tej zavesti. Tako je v vsakem od nas neka okvara, vendar se nanjo tako navadimo, da se je niti ne zavedamo. Mislimo, da smo naravni, ko smo nenaravni; celo verjamemo v to, da smo neizumetničeni. Ta izkrivljena zavest zavzame neko določeno obliko, deluje na določen način – in temu rečemo moj um.

Šele ko v svoji zavesti spoznamo izkrivljenja, iluzije, se jih lahko rešimo. Potem si zavest znova pridobi svoje naravno stanje izredne elastičnosti, ki ji je prirojena. Potem si pridobi znanje in mir, o čemer se nam zdaj niti ne sanja.

Po analogiji iz rastlinstva lahko rečemo, da je duhovni človek rastlina, ki je na novo pognala iz korenin brez kvarnih primesi. Vse v njegovi zunanji naravi, razen razvitih sposobnosti, je odpadlo. Zdaj je to nov človek, pre-rojen v duhu. Je rastlina, katere celotna narava je zdaj obžarjena z bistvom njenih nepokvarljivih korenin. Korenine našega bitja se nikoli ne kvarijo. So v tistem najglobljem duhovnem delu v nas, ki se ga naše izkušnje na površju ne morejo dotakniti. Če pa imamo v mislih um ali zavest, ki izvira iz teh korenin, je ta lahko oboje – duhovna ali materialistična.

Um ima dvojno naravo. V sanskrtu se um, ki se ukvarja z razlikami v materiji (in je pod njihovim vplivom), imenuje *manas*. To je tisti um, ki misli z upoštevanjem razlik in ugotavlja odnose. Toda um, ki pozna enost in jo doživlja, se imenuje buddhi. Ta dva pojma se v sanskrtski filozofiji med seboj razlikujeta. En del manasa je združen z buddhijem; to je bolj duhovni del, ki je drugačen od njegovega materialističnega dela. V bistvu sta oba dela sicer eno, toda različna v manifestaciji in drug drugemu celo nasprotna, kadar je materialistični del pod prevlado čutov in želja, ki jih občutki porajajo v spominu. V resnici so raznovrstne želje tisto, kar nam povzroča težave. Če si nekaj želim in hočem to dobiti, nekaj pa me pri tem ovira, me prevzame huda zamera. Iz želje se poraja jeza, kot je rečeno v *Bhagavadgiti*. Želja po položaju ali moči ali različnih užitkih nas dela sebične in indifereentne do drugih. Ko nas taka želja popolnoma prevzame, ne moremo nikomur in ničemu drugemu posvetiti ne pozornosti ne skrbi.

Pravo naravo neke slabosti navadno opazimo šele, ko se pokaže v pretirani obliki. Dokler je neizrazita in ne sili na dan, se opravičujemo in rečemo, da gre za malenkost, za splošno človeško hibo. Strupa ne obravnavamo kot strup, dokler ne postane nevaren. Naše želje in upi vplivajo na naš pogled

na stvari – in prav to je vzrok mnogih iluzij, kajti če si kaj zelo močno želiš, postaneš pripravljen sprejeti pogoje za zadovoljitev svoje želje.

V resnici je težava v naši navezanosti na izkušnje, ki smo jih imeli v preteklosti. Ko taka navezanost postane aktivna, ji pravimo želja, toda navezanost ostaja tudi, čeprav ni aktivna. Če sem se nekoč vdajal pijači, zdaj pa po pijači ne hlepim, želja še vedno je. Kmalu se bo pokazala, kajti je doba aktivacije, ki se mora zaradi telesnih sprememb izmenjevati z dobo počivanja. To je treba dobro razumeti in vedeti. Razumevanje, ki je potrebno, pa ni le mentalno razumevanje, ki je površno. Tako razumevanje ne spremeni volje, ker je polno miselnih pridržkov. Ko pa sami popolnoma in svobodno spoznamo resnico, tedaj nas ta resnica osvobodi napak in praznoverij, ki cvetijo v njeni odsotnosti. Nihče od nas ni tako svoboden, kot si predstavljamo, da smo. Mislimo, da smo svobodni, ko imamo neko plitvo zunanjo svobodo. Z notranjega vidika imamo polno svobodo, a to svobodo je lahko izgubiti, kar tudi hitro storimo.

Ko si manas, ki je inteligenca, ki se ukvarja z razlikami v materiji, končno pridobi svobodo, se združi z buddhijem, v katerem je znanje o enosti in ki je pravo nasprotje manasa. Višja duhovna narava, ki spada k buddhiju, se tedaj manifestira na polju manasa in ta se prerodi iz materialnosti v Duha. To je zelo pomembna sprememba, do katere mora priti v vsakem človeku. Ko se um popolnoma osvobodi vplivov, ki jim je bil prej podrejen, doseže stanje, v katerem ga nič več ne prizadenejo spremenljivi pogoji materialnosti. Je neprizadet, vendar hkrati izredno hiter v svojih zaznavah (percepcijah) in gibanjih. Svoje občutljivosti ne izgubi, nasprotno, postane mnogo bolj dovzeten kot prej. Jasno se zaveda vsake spremembe, občuti vsak vpliv, sposoben se je popolnoma posvetiti vsakemu pojavu v življenju, ki se pokaže. Normalno, kadar nekaj počnemo, na primer poslušamo glasbo, ne poslušamo z vso svojo sposobnostjo, nismo popolnoma prazni in negativni, tako da bi vpili vsako noto in zaznali pomen te note v odnosu do ostalih not. Življenje doživljamo, skoraj vsak pojav v življenju, le z majhnim delom sebe. Če si človeka predstavljamo kot kroglo bivanja, ki je hkrati sposobnost

in senzibilnost, pač samo z delcem te krogle spoznavamo svet, v katerem živimo in se gibljemo.

Ko pa se zavest osvobodi fiksnih predstav, s katerimi je obremenjena, fiksnih vzorcev mišljenja in čustvovanja, postane popolnoma elastična in tedaj se je vsak trenutek sposobna popolnoma posvetiti izkušnji tega trenutka. Je hitra in se odziva na vse načine; pa vendar je hkrati s to elastičnostjo in odzivnostjo sposobna ostati neprizadeta kljub nestalnosti zunanjih pogojev, “vročine in mraza, časti in sramote, uspeha in poraza,” če uporabim jezik *Bhagavadgite*. Te stvari pač pridejo in gredo – kakor majhni valovi na vodni gladini. Zavest spremembe le odseva, jih beleži, razume, in vse minejo. Zavest je hkrati občutljiva in spokojna, v tem stanju je lepo biti. Ne bi bilo prav misliti, da je jogi, ker je občutljiv, hitro vznemirjen, in da ga prizadanejo vsi vplivi, ker je odprt. Je odprt, a ni vznemirjen. Njegova zavest je kot ocean občutljive mirnosti, ki zaobjame vse, a se z ničemer ne meša.

Abeceda duhovnega življenja

Kar se mi učimo, je šele abeceda duhovnega življenja. Učimo se, na primer, da naj se zavedamo, kako živimo. Potem pa pride čas, ko se v trenutku, ko nekaj mislimo, nekaj rečemo ali sodimo na podlagi svojih osebnih reakcij in je to v nasprotju s celotnim namenom življenja, kot ga razumemo, zavedamo, da smo ubrali napačno struno. Stanje, ki naj bo naš cilj, je zavedanje vsega, kar delamo. To pa ne pomeni, da naj bi postali zelo samozavestni, zatopljeni v svoje misli in čustva. Kajti to bi bila ovira. Toda v hipu, ko ubremo napačno struno, moramo imeti občutek, da ta nota ne spada h glasbi našega bitja. To bi bilo res popolno poznavanje samega sebe.

Toda neke moramo pač začeti, ne moremo kar takoj doseči take popolnosti. Mislim, da tega ne more storiti nihče med nami, razen če se je seveda že pripravil. Zato začnimo z disciplino v vsakdanjem življenju, vključno z meditacijo, študijem in tako naprej. Če se zavedamo sebe, si ne domišljamo, da počnemo kaj več, kot le začenjamo nov način življenja. Toda poznati

pot, po kateri naj bi šli, in biti skromen – to je velika stvar. Glavno protislovje v nas samih je med našim jazom in idealom, v katerega se jaz hoče obleči. Tega protislovja se moramo začeti zavedati.

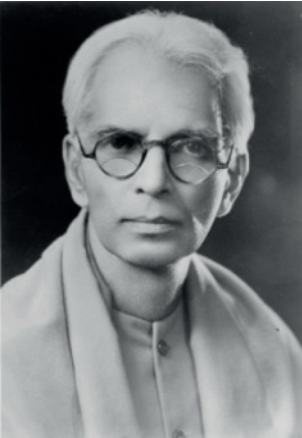
Ko resnično razumemo problem, kako popolna je narava spremembe, ki se zahteva, nemo biti nestrpni. Ni važno, koliko časa to traja, poznamo smer in bi ji morali slediti; bo še veliko težav in lahko jih bomo rešili. Naša nepotrpežljivost se v resnici poraja iz ambicije; do stanja vročnosti pride, ker hočemo 'priti tja,' namesto da bi razumeli težavo, ki naj bi se je lotili. Naša naravnost bi morala biti, da bi jemali stvari take, kot so, in storili, kar je mogoče storiti spričo situacije v zunanjem svetu in s stanjem v nas samih. Vsak trenutek bi morali storiti, kar zmoremo, in mirno preiti k naslednjemu.

Četudi še ne pride do temeljite spremembe, ki jo moramo doseči, pa se človeštvo lahko prerodi – v smislu, da se človeštvo popravi s pomočjo svoje boljše narave. V nas vseh je dobro in je zlo in, kot sem že omenil, v ugodnih okoliščinah bo prevladala boljša narava. Človeštvu je mogoče pomagati, da vidi, kaj je prav in kaj je resnično. To je del naše naloge. Morda še ne moremo storiti vsega, kar bomo nekega dne lahko storili, toda svojim soljudem lahko pomagamo po svoji sposobnosti. To lahko storimo z učenji teozofije in z lastnim zgledom. Če začnemo z malim, bomo ugotovili, da zmoremo vedno več. To lahko človek sam spozna. Začni dajati naklonjenost ljudem okoli sebe in ugotovil boš, da lahko daješ še več naklonjenosti; začni tako ali drugače služiti, pa boš odkril načine, kako lahko še bolje služiš. V vsakem od nas je neskončnost, iz katere naj bi dajali, in sami moramo odkriti to neskončnost – z dajanjem, ni drugega načina. Če sedite na stolu in si rečete, zdaj pa bom odkril(a) neskončnost v sebi, je ne boste nikoli našli. Edinole tako, da naredimo, da začne tok teči, bo tekel še bolj.

Eden od Velikih je dejal: Pozabite nase, da bi mislili na dobro drugih ljudi. Nimamo boljšega nasveta! Toda, kako naj pozabimo nase? Vsi smo tako zaposleni sami s seboj, s tem, kar si želimo, s svojim ciljem, s položajem, ki naj bi ga imeli, s spoštovanjem, ki naj bi ga ljudje imeli do nas, s tem, kaj

bi lahko izgubili, s toliko rečmi, mislimi in interesi, osredotočeni na tisto, kar imenujemo 'jaz.' Če pa bomo lahko nase pozabili, bomo ugotovili, da bo naš napredek lahek, hiter in naraven, saj bo tedaj nastal proces razpiranja iz notranjosti. Tedaj bomo sposobni spoznati resnico besed iz *Luči na Pot*: "Rasti, kakor raste roža, nezavedno ...," toda odprti za vse, kar je dobro, resnično in lepo. Lahko imamo popolno zagotovilo, da bomo napredovali in dosegli cilj. Zakaj pa nas naj bi skrbel naš napredek? Dogaja se sam od sebe. Naša edina skrb naj bo, kako moramo živeti in kaj moramo storiti zdaj.

Osredotoči se na karkoli v življenje razen na sebe in na svoja hotenja, na Resnico, na Mojstre, na pomoč, ki naj jo daješ, na razumevanje ljudi okoli sebe, pa boš odkril, da tisto, na kar se osredotočiš – ne da bi v to prinašal sebe – dobi poseben, globok pomen. Obsedenost s samim seboj je najhujša ovira. Ves problem duhovnega življenja je prav v odpravi jaza, v tem, da živimo svoje življenje brez preveč razmišljanja o sebi, v tem, da storimo, kar moremo, da bi pomagali drugim.

NILAKANTA SRI RAM se je rodil v teozofski družini 15. decembra 1889 v Akhilandapuramu, v pokrajini Tanjavur v Indiji. Srednjo šolo je obiskoval v Madrasu (danes Chennai) in nato diplomiral iz matematike na Univerzi v Madrasu. Kmalu po diplomi se je vključil v delo Teozofskega društva kot osebni pomočnik predsednice Annie Besant. Začel je kot učitelj v teozofskih šolah in obenem pomagal urednikovati pri založniških dejavnostih. Vključil se je tudi v politično delovanje v okviru Home Rule in pomagal zasnovati

Commonwealth of India Bill, ki je bil predstavljen v angleškem parlamentu leta 1920. Med predsednikovanjem G. S. Arundalea in C. Jinarajadase je zasedal položaj zakladnika (1937-39), tajnika (1939-41) in podpredsednika (1942-1946) Teozofskega društva. Ob zaključku mandata C. Jinarajadase leta 1953 je bil izvoljen na položaj predsednika. Odlikoval se je po svoji prijaznosti in strpnosti ter med svojim predsedovanjem opogumljal v prihodnost usmerjen, odprt odnos do teozofije in delovanje Teozofskega društva.

Kot predsednik Teozofskega društva je mnogo potoval in predaval po Indiji, Evropi, Združenih državah, Avstraliji in Novi Zelandiji, pa tudi Srednji in Južni Ameriki. Njegova predavanja je odlikovalo globoko razumevanje in naklonjenost do poslušalcev. Svoje temeljito poznavanje vzhodne modrosti je povezoval s spoznanji sodobne znanosti in teme njegovih predavanj so se dotaknile praktično vseh vidikov življenja in predvsem etike, vzgoje, ekonomije, prava, umetnosti in politike. V svojem dvajsetletnem predsedovanju Teozofskemu društvu je popolnoma spremenil vizijo Teozofskega društva. Naslonil se je na temeljna sporočila ustanoviteljev društva in zagovarjal pomembnost popolne svobode članov pri raziskovanju duhovnega življenja in razširil obseg tega raziskovanja na številne probleme, povezane z usodo človeka. Spodbujal je objavljanje teozofskih del v nacionalnih jezikih in postavil novo stavbo za namene Adyar Library and Research Centre (Adyarske knjižnice in raziskovalnega centra) ter obogatil delovanje založbe Theosophical Publishing House in tiskarne Vasanta Press.

Pomemben dogodek pod vodstvom Sri Rama je bil svetovni kongres Teozofskega društva leta 1966 v Salzburgu, na katerega je Sri Ram osebno povabil člane obnovljenega Teozofskega društva v Jugoslaviji in za njih priredil poseben sprejem.

Umril je 8. aprila 1973.